

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 – 2024/2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Krajobraz obszarów wiejskich
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OŚA)
Język wykładowy	j. polski
Koordynator	dr inż. Krzysztof Rogut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr inż. Krzysztof Rogut, dr inż. Paweł Wolański

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
2	8			6					2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

- wykład: zaliczenie bez oceny
ćwiczenia laboratoryjne: zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu ekologii, botaniki oraz obsługi aplikacji GIS arkusza kalkulacyjnego i programu do przygotowywania prezentacji multimedialnych

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przekazanie wiedzy o krajobrazie rolniczym jako mozaice powiązanych ze sobą ekosystemów kształtowanych przez naturalne i antropogeniczne czynniki
C ₂	Dostarczenie podstaw rozpoznawania funkcji ekologicznych ekosystemów krajobrazu rolniczego, w tym marginalnych oraz ich zagrożenia
C ₃	Przekazanie umiejętności wyboru i sposobu zastosowania najważniejszych form i narzędzi ochrony krajobrazu rolniczego

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Identyfikuje i charakteryzuje typy ekosystemów tworzących krajobraz rolniczy i określa ich współzależności	K_Wo1
EK_02	Wyjaśnia specyfikę i współczesne tendencje rozwoju krajobrazów rolniczych	K_Wo4
EK_03	Samodzielnie analizuje i ocenia wpływ różnych czynników naturalnych i związanych z działalnością człowieka na funkcjonowanie wybranych ekosystemów w krajobrazie	K_Uo6
EK_04	Współpracując w zespole, w przygotowywanym opracowaniu proponuje właściwe, racjonalne sposoby wykorzystania i ochrony krajobrazów rolniczych	K_Uo4, K_U10
EK_05	Wykazuje troskę o zachowanie walorów krajobrazu wiejskiego, uznaje znaczenie wiedzy eksperckiej w rozwiązywaniu problemów związanych z kształtowaniem krajobrazu obszarów wiejskich	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Pojęcie krajobrazu, rodzaje. Krajobraz, jako jednostka przestrzenna i funkcjonalna, zasady kształtowania krajobrazu rolniczego.
Specyficzne cechy krajobrazów wiejskich.
Przegląd ekosystemów krajobrazu wiejskiego, znaczenie, zagrożenia i ochrona.
Znaczenie elementów kulturowych w krajobrazie wiejskim.
Funkcje i usługi ekosystemowe krajobrazu wiejskiego.

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Rola człowieka w krajobrazie rolniczym, wpływ rozwoju rolnictwa na krajobraz na przestrzeni wieków

Metody waloryzacji krajobrazu wiejskiego
Historyczne i współczesne przemiany w krajobrazie wiejskim
Charakterystyka wybranego przez studentów współczesnego fragmentu krajobrazu wiejskiego, przewidywane zmiany, zagrożenia, możliwości ochrony

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

Ćwiczenia laboratoryjne: projekt, analiza przedstawionych przez studentów materiałów audiowizualnych, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	w, ćw. lab.
EK_02	kolokwium	w, ćw. lab.
EK_03	projekt, wypowiedź ustna	ćw. lab.
EK_04	projekt, wypowiedź ustna	w., ćw. lab.
EK_05	obserwacja w trakcie ćwiczeń	ćw. lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. Zaliczenie przedmiotu na podstawie wypowiedzi ustnych, kolokwium, projektu. Ocena końcowa stanowi średnią ocen z kolokwium i projektu. O ocenie pozytywnej z kolokwium decyduje liczba uzyskanych punktów: dst 51-60%; dst plus 61-70%; db 71-80%; db plus 81-90%; bdb 91-100% .

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	14
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium, przygotowanie projektu)	38
SUMA GODZIN	56
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Żarska B.: Ochrona krajobrazu. Wyd. SGGW, Warszawa 2003. Rychlig A., Solon J.: Ekologia krajobrazu. Wyd. PWN Warszawa 1998.
Literatura uzupełniająca: Bieszczad S., Sobota J.: Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego. Wyd. AR Wrocław 1999. Sienkiewicz-Paderewska, D., Paderewski, J., Klarzyńska, A., Wolański, P. and Rogut, K., 2021. Floristic diversity versus utilization value of selected semi-natural Central-European grassland communities: A study from Poland. <i>Ecological Indicators</i> , 132, p.108316. Wolański P., Rogut K. 2018. Walory przyrodnicze i estetyczne łąk w krajobrazie wiejskim na przykładzie Płaskowyżu Kolbuszowskiego. <i>Woda - Środowisko - Obszary Wiejskie</i> 18: 55-74.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej